

Таким чином, бюджетна політика держави повинна враховувати ймовірність негативного впливу реалізації ризиків на стійкість бюджетів, передбачати резерви бюджетів, які дозволять виконувати бюджету стабілізуючу і стимулюючу функції, а не бути додатковим джерелом ризиків для економіки.

Література.

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовтня 2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13/stru> (дата звернення: 02.11.2019).

АКТУАЛІЗАЦІЯ ПИТАНЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТІЙКІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ

Вівчар Т. М., студентка

*Науковий керівник: Ачкасова С. А., к. е. н., доцент
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

У структурі промисловості України найбільшу вагу мають галузі важкої індустрії, зокрема вугільна промисловість, чорна металургія та машинобудування. Воно є однією з галузей переробної промисловості, що об'єднує організації з розроблення, виготовлення й ремонту засобів виробництва і знарядь праці, транспортних засобів, електричної та електронної апаратури, електроустаткування, оборонної продукції тощо. Тому актуально дослідити сучасний стан машинобудування, визначити проблеми галузі та перспективи її подальшого розвитку [1].

Машинобудівний комплекс України охоплює понад 20 спеціалізованих галузей. Залежно від того, на який ринок орієнтована продукція, що випускається підприємствами машинобудівного комплексу, їх умовно можна об'єднати в п'ять груп, які наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 - Групування галузей машинобудівного комплексу України

№ групи	Назва групи	Коротка характеристика групи
1	Інвестиційне (важке) машинобудування	Група галузей, розвиток яких визначається насамперед інвестиційною активністю металургійного, будівельного, енергетичного і транспортного комплексів
2	Тракторне і сільськогосподарське машинобудування	Група галузей, розвиток яких залежить від платоспроможності сільгоспвиробників і переробників сільськогосподарської продукції, а також частково від попиту населення
3	Залізничне машинобудування	Спрямоване на задоволення попиту залізничного господарства країни
4	Автомобільна промисловість	Випуск продукції орієнтований на попит кінцевих споживачів (виробництво легкових автомобілів), а також на потребу підприємств, фірм і виконавчих органів влади (виробництво вантажівок і автобусів)
5	Електротехніка, приладобудування, верстатобудування	Група наукоємних галузей, так званих комплектуючих, що розвиваються услід за потребами всіх інших галузей промисловості, включаючи і саме машинобудування

Частка машинобудування в структурі промисловості України є недостатньою як для країни, що позиціонує себе індустріально розвинутою державою. Якщо в 1991 р. частка машинобудування в структурі промисловості складала понад 30 %, то в 2018 р. вона складає 6,9 %, що є основною причиною відставання української промисловості за технічним рівнем від промислово розвинутих країн світу. Так, в економічно розвинених країнах частка машинобудівних виробництв складає від 30 до 50 % загального обсягу випуску промислової продукції [2].

Загальний рівень розвитку промисловості та машинобудування зокрема дає змогу сформуванню індексу промислової продукції, який є середньозваженою величиною, що розраховується за даними про розподіл валової доданої вартості різних видів діяльності та окремих індексів кожного товару в галузі (таблиця 2).

Дані таблиці 2 свідчать, що індекс промислової продукції коливається з кожним роком у 2014–2018 рр. як для підприємств машинобудування, так і для промисловості загалом. У 2016 році спостерігається значне збільшення цього показника, а саме до рівня 102,8% та 102,0% у промисловості та у машинобудуванні відповідно. Така ситуація у 2016 році свідчить про збільшення обсягу виробництва (у грошовому вираженні) щодо обсягу промислового виробництва в попередньому періоді, що є позитивною тенденцією.

Таблиця 2 - Індекси промислової продукції за 2014–2018 рр., у % до попереднього року

	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Промисловість	89,9	87,0	102,8	100,4	101,6
Машинобудування	79,4	85,9	102,0	100,1	101,1

Динаміку демонструє реалізація комп'ютерів, електронної та оптичної продукції – зростання на 18,80%; виробництво електричного устаткування – на 23,46%; виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань – на 14,91%; виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних – на 21,21%. За показниками 2018 р. обсяги виробництва машинобудівної продукції значною мірою зросли порівняно з аналогічними показниками за 2017 р.

Обсяги реалізованої продукції підприємств всієї промисловості та галузі машинобудування наведені в таблиці 3 [3].

Таблиця 3 - Обсяг реалізованої машинобудівної продукції, 2017–2018 рр.

Найменування	2017 р., млн. грн.	2018 р. млн. грн.	Тенденція	Тенденція, %
Виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції	13783,3	16975,2	+ 3191,9	+18,80 %
Виробництво електричного устаткування	32986,9	43098,9	+ 10112	+23,46 %
Виробництво машин і устаткування, не віднесених до інших угруповань	59767,7	70237,3	+ 10469,6	+14,91 %
Виробництво автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	61744,0	78365	+ 16621	+21,21 %

Експорт машинобудівної продукції має тенденцію до зниження. За даними 2018 р., обсяг машинобудівної продукції, що експортується, складає 11,5 %, а імпорт – 27,6 %, тобто імпорт значно перевищує експорт, що негативно впливає на торговельний баланс. Машинобудівна продукція переважно поставляється до країн СНД, а імпорт – з країн ЄС. У структурі експорту машинобудівної продукції найбільш ємними позиціями є електричні машини та залізничні локомотиви, їх частка у 2018 р. складає 21,14 % та 23,55 %, що разом складає 44,69 %. А в структурі імпорту – 15,62 % та 27,89 % (разом 43,51 %) [3].

Машинобудівним підприємствам для підвищення власної стійкості необхідно: використовувати новітнє обладнання та

технології для проектування нової продукції; створювати стратегічні альянси підприємств, що будуть виробляти високоефективну продукцію із застосуванням сучасних енерго- та ресурсозберігаючих технологій; поліпшувати матеріально-технічне забезпечення підприємств.

Література.

1. Кузь Т. А. Стратегічний розвиток машинобудування в Україні. Галицький економічний вісник. 2011. №1 (30). С. 35–43.
2. Кривоконь М.О. Машинобудування України: стан, динаміка та перспективи розвитку з використанням ефективних концепцій антикризового управління / М.О. Кривоконь // Інтелект ХХІ. 2016. № 5. С. 182–186.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua/>.
4. Свеженцев О.О. Перспективи розвитку машинобудівної галузі України: Формування нової концепції промислової політики. Управління розвитком. 2016. № 2 (184)
5. Ачкасова С.А. Визначення сутності категорії «Антикризове фінансове управління». Проблемы материальной культуры – ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ. 2017. №6. С.7

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЕКТАМИ І ПРОГРАМАМИ В УМОВАХ КРИЗИ

Ясько К. В., студентка

Науковий керівник: Новікова Л. Ф., к. е. н., доцент

Університет митної справи та фінансів м. Дніпро, Україна

Процеси глобалізації та турбулентність ринків створюють для розвитку суб'єктів господарювання досить кризові умови. Інноваційний розвиток, в свою чергу, є ключовим фактором існування сучасного підприємства. Впроваджувати нові технології – це набагато легше, аніж повторювати успіхи на основі попереднього досвіду, хоча здається все навпаки[3]. Сьогодні велика кількість організацій намагається використовувати найкращі приклади інших підприємств, а також і досвід, здобутий раніше. Нажаль, достатньо важко здобути хороший результат в кризових умовах, навіть з дуже успішним досвідом минулих років. Саме тому важливо знаходити